

Informacija o predlogu zaključivanja Memoranduma o saradnji između Vlade Crne Gore i Američke privredne komore u Crnoj Gori (AmCham)

Američka privredna komora u Crnoj Gori (AmCham Montenegro) je poslovno udruženje koje ima za misiju unapređenje poslovnog ambijenta u cilju privlačenja američkih i drugih stranih investicija u Crnu Goru. Osnovana je 2008. godine i akreditovana od strane Američke privredne komore u Vašingtonu. Članica je mreže AmCham-ovi u Evropi, ali i globalne mreže AmCham-ova koja broji 117 AmCham organizacija širom svijeta. Članstvo AmCham Montenegro čine renomirane američke, međunarodne i domaće kompanije, koje predstavljaju najznačajnije investitore u Crnoj Gori.

AmCham Montenegro kontinuirano radi na poboljšanju poslovne klime kroz njegovanje partnerskog odnosa sa Vladom Crne Gore, zarad privlačenja novih investitora i podsticanja ekonomskog rasta i razvoja države. U prethodnim sazivima Vlade, imali su intenzivnu saradnju sa ministarstvima finansija, ekonomije, rada i socijalnog staranja, održivog razvoja i turizma, zdravlja, prosvjete, javne uprave, digitalnog društva i nauke, ali i drugim državnim organima i organima uprave.

Kroz potpisivanje Predloga Memoranduma o saradnji sa Vladom Crne Gore za rad na programu **Vladavina dijaloga** dodatno će se intezivirati saradnja, uz premisu da je partnerski odnos između javne uprave i poslovne zajednice ključ za ekonomski prosperitet Crne Gore i bolji životni standard njenih građana. **Vladavina dijaloga** je program čiji je cilj podizanje nivoa uzajamnog razumijevanja između privatnog i javnog sektora u Crnoj Gori, kroz blagovremen, kontinuiran i aktivan dijalog. Postojanje transparentnog i predvidljivog poslovnog ambijenta predstavlja osnov za kredibilne investitore u Crnoj Gori, pa je poslovnu zajednicu neophodno pravovremeno uključiti u procedure izrade zakona i drugih propisa, te konsultovati prilikom kreiranja politika koje imaju uticaja na poslovno okruženje.

Vladavina dijaloga, sa jedne strane, pruža mogućnost javnom sektoru da razmijeni informacije i know how u određenim oblastima, unaprijed najavi, te unaprijedi svoje politike, dok, sa druge strane, daje priliku privatnom sektoru da se pravovremeno upozna sa politikama donosioca odluka, te da ih bolje razumije i adekvatno primijeni.

Predviđeni učesnici programa su:

1. AmCham komiteti: Komitet za digitalnu transformaciju, Komitet za suzbijanje sive ekonomije, Komitet za radne odnose, Komitet za zdravlje, Komitet za nekretnine;
2. Ministarstva u Vladi Crne Gore: Ministarstvo finansija, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Predloženi Memorandum o saradnji predstavlja svojevrsnu platformu sa saradnju sa Američkom privrednom komorom i njenim komitetima a koja će detaljnije biti razrađivana u pojedinačnim Memorandumima koji će biti potpisivani sa relevantnim ministarstvima. Američka privredna komora u Crnoj Gori je i do sada davala doprinos

prilikom kreacije velikoj broja zakonskih rješenja posebno onih u dijelu poboljšanja poslovnog ambijenta i investicione klime. Međutim ta saradnja, do sada, bila je nesistematizovana i prilično neformalna, što nameće kao potrebu potpisivanje ovog Predloga Memoranduma o saradnji.

MEMORANDUM O SARADNJI
između
VLADE CRNE GORE
i
AMERIČKE PRIVREDNE KOMORE U CRNOJ GORI (AMCHAM)

Polazeći od:

- **zajedničkog interesa za intenzivnijom saradnjom** zarad unapređenja poslovnog ambijenta u Crnoj Gori, zasnovanog na vladavini prava i jednakim šansama;
- **neophodnosti postojanja blagovremene i kontinuirane komunikacije između javnog i privatnog sektora** u cilju kreiranja predvidljivog i transparentnog poslovnog okruženja;
- **uvjerenja da pravovremen i otvoren dijalog predstavlja osnov za zadržavanje postojećih i privlačenje novih renomiranih investitora** iz SAD-a i zapadno-evropskih zemalja;
- **dobrih praksi** privlačenja ne samo neophodnog kapitala, već i **systema vrijednosti zasnovanog na društveno odgovornom poslovanju**;

Vlada Crne Gore i Američka privredna komora u Crnoj Gori (u daljem tekstu: Strane), saglasne su da, na osnovu uzajamnog poštovanja i razumijevanja, saradnju i komunikaciju uredi ovim Memorandumom o saradnji (u daljem tekstu: Memorandum), kako slijedi:

Cilj
Član 1

Strane su postavile cilj da, poštujući nadležnosti Vlade Crne Gore, unapređuju i jačaju saradnju kroz program *Vladavina dijaloga*, koju AmCham sprovodi sa ministarstvima u Vladi Crne Gore i drugim organima uprave.

Oblasti saradnje
Član 2

Strane su saglasne da zajedničke aktivnosti sprovode u sljedećim oblastima:

- finansije i ekonomija, zarad suzbijanja sive ekonomije i stvaranja predvidljivog poslovnog ambijenta koji afirmiše jednake uslove za sve učesnike na tržištu;
- digitalizacije i nauke, zarad ubrzanja sveobuhvatnog procesa digitalne transformacije u čijem je osnovu primjena novih tehnologija;
- radnim odnosima, zarad razvoja konkurentne tržišne privrede i smanjenja nezaposlenosti kroz kreiranje fleksibilnog tržišta rada, te modernizaciju obrazovnih programa;
- zdravstva, zarad stvaranja agilnijeg i održivog zdravstvenog sistema zasnovanog na inovaciji;
- nekretnina, zarad unapređenja ambijenta za investiranje u ovom sektoru u Crnoj Gori;
- životne sredine, zarad uspostavljanja i promovisanja koncepta cirkularne ekonomije, kao i stvaranje uslova za razvoj e-mobilnosti u Crnoj Gori koji vode ka smanjenju karbonskih emisija;

- drugih oblasti za saradnju koje nisu navedene u stavu 1 ovog člana, ali su u interesu obje Strane.

Oblici saradnje

Član 3

Saradnja između Strana će se ostvarivati putem:

- uključivanja AmCham komiteta u izradu regulative od značaja za poslovni ambijent, te upoznavanja sa politikama u relevantnim oblastima, u skladu sa važećim zakonima i drugim propisima Crne Gore;
- organizovanja sastanaka između predstavnika ministarstava i organa uprave sa AmCham komitetima, u okviru kojih se razgovara o unaprijed dogovorenim temama;
- razmjene informacija i know how-a, međunarodnih standarda i dobrih praksi;
- organizovanja ili podrške obukama, radionicama, vebinarima, konferencijama i slično, od strane AmCham-ovih komiteta;
- organizovanja Gala večere na kraju godine na kojoj se prezentuju rezultati programa *Vladavina dijaloga*, te zahvalnicama nagrađuju najzaslužniji učesnici programa;
- drugih međusobno dogovorenih oblika saradnje.

Koordinacija i komunikacija

Član 4

Strane su saglasne da će se koordinacija i komunikacija sprovesti preko Kabineta Predsjednika Vlade Crne Gore i Izvršne kancelarije AmCham-a, kroz kvartalne izvještaje koje će Izvršna kancelarija AmCham-a dostavljati Kabinetu predsjednika Vlade Crne Gore, a koji sadrže pregled saradnje sa relevantnim ministarstvima i drugim organima uprave.

Strane su saglasne da, sa svakim relevantnim ministarstvom ponaosob, a na osnovu ovog Memoranduma, AmCham potpiše poseban memorandum o saradnji koji bliže definiše prava i obaveze tog ministarstva i AmCham-a tokom trajanja saradnje u okviru programa, a prije svega način sazivanja i održavanja sastanaka, sadržaj agende i zapisnika o održanom sastanku, način usvajanja zaključaka, kao i izvještavanje o održanim sastancima u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Ovlašćene kontakt osobe

Član 5

Nadležni subjekat i lice određeno kao kontakt osoba za sprovođenje aktivnosti predviđenih Memorandumom biće:

Za Vladu Crne Gore: **Ana Rašović, šefica Kabineta predsjednika Vlade**

Za AmCham: **dr Marko Miročević, izvršni direktor**

Svaka od strana dužna je da obavijesti drugu stranu o eventualnim promjenama kontakt osobe, odnosno lica ovlašćenog za saradnju u sprovođenju aktivnosti.

Ocjenjivanje rezultata

Član 6

Strane će se, po potrebi, konsultovati radi procjene primjene Memoranduma ili razmatranja unapređenja njegove efikasnosti.

Rješavanje sporova

Član 7

Strane će uložiti najveće napore da prijateljski riješe sve sporove koji proizilaze iz ili u vezi sa Memorandumom.

Svi eventualni sporovi u vezi sa tumačenjem i/ili primjenom Memoranduma rješavaju se kroz konsultacije i pregovore između Strana.

Završne odredbe
Član 8

Memorandum stupa na snagu danom potpisivanja.

Memorandum se može izmijeniti ili dopuniti samo uz obostranu pisanu saglasnost obje Strane.

Memorandum može raskinuti svaka od strana pisanim obavještenjem drugoj strani, i to dostavljanjem obavještenja 30 (trideset) dana unaprijed.

Memorandum je sačinjen u dva primjerka, na crnogorskom i engleskom jeziku, pri čemu obje verzije imaju podjednaku vjerodostojnost.

U slučaju neusaglašenosti primjeraka Memoranduma sačinjenih na crnogorskom i engleskom jeziku, verzija sačinjena na engleskom jeziku će imati prednost.

Potpisano u Podgorici, dana _____

Za Vladu Crne Gore

Predsjednik Vlade Crne Gore

Za AmCham

Predsjednica Upravnog odbora AmCham-a

MEMORANDUM OF COOPERATION
between
THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO
and
THE AMERICAN CHAMBER OF COMMERCE IN MONTENEGRO
(AMCHAM)

Having in mind:

- **The common interest in more intensive cooperation** with the aim of improving the business environment in Montenegro on the principles of rule of law and equal opportunities;
- **The need for timely and continuous communication between the public and private sectors** with a view to creating a predictable and transparent business environment;
- **A sincere belief that timely and open dialogue is the foundation for retaining existing and attracting new reputable investors** from the United States and Western European countries;
- **The good practices** of attracting not only the necessary capital, but also **a value system based on socially responsible business**;

The Government of Montenegro and the American Chamber of Commerce in Montenegro (hereinafter: the Parties) have agreed to regulate their cooperation and communication through this Memorandum of Cooperation (hereinafter: the Memorandum), based on the principles of mutual respect and understanding, as follows:

Goal
Article 1

The Parties have determined the goal to improve and strengthen their cooperation, while respecting the competencies of the Government of Montenegro, through the *Rule of Dialogue* program, implemented by AmCham with the ministries in the Government of Montenegro and other administration bodies.

Cooperation areas
Article 2

The Parties have agreed to implement joint activities in the following areas:

- Finance and economy, with the aim of combatting the informal economy and creating a predictable business environment that affirms equal conditions for all market participants;
- Digitalization and science, with the aim of accelerating the comprehensive process of digital transformation based on the application of new technologies;

- Labor relations, with the aim of developing a competitive market economy and reducing unemployment through the creation of a flexible labor market and modernization of educational programs;
- Health, with the aim of creating a more agile and sustainable health system based on innovation;
- Real estate, with the aim of improving the environment for investment in this sector in Montenegro;
- Environment, with the aim of establishing and promoting the concept of circular economy, as well as creating the conditions for development of e-mobility in Montenegro that will lead to the reduction of carbon emissions;
- Other cooperation areas that are not listed in paragraph 1 of this Article, but are in the interest of both Parties.

Cooperation forms

Article 3

Cooperation between the Parties shall take place through:

- Involvement of AmCham committees in the process of drafting the regulations relevant to the business environment, and their familiarization with the policies in relevant domains, in accordance with the applicable laws and regulations of Montenegro;
- Organization of meetings between the representatives of the ministries and administration bodies and AmCham committees, where previously agreed topics will be discussed;
- Exchange of information and know-how, international standards and best practices;
- Organization or provision of support to trainings, workshops, webinars, conferences and the like by the AmCham committees;
- Organization of end-of-year Gala Dinners where the results of *Rule of Dialogue* program are presented and the most deserving participants in the program are awarded with certificates of appreciation;
- Other mutually agreed cooperation forms.

Coordination and communication

Article 4

The Parties have agreed that coordination and communication shall take place through the Office of the Prime Minister of Montenegro and the AmCham's Executive Office, by means of quarterly reports to be submitted by the AmCham's Executive Office to the Office of the Prime Minister of Montenegro, which shall contain an overview of cooperation with the relevant ministries and other administration bodies.

The Parties have agreed that AmCham will sign a separate memorandum of cooperation with each relevant ministry individually, based on this Memorandum, which will regulate in more detail the rights and duties of the respective ministry and AmCham during the cooperation under the program and, first and foremost, the manner of convening and holding meetings, the content of the meetings' agenda and minutes, the manner of adopting conclusions, as well as reporting on the meetings held in accordance with paragraph 1 of this Article.

Authorized contact persons

Article 5

The competent entities and the persons designated as the contact persons for the implementation of activities envisaged by the Memorandum shall be:

On behalf of the Government of Montenegro: **Ana Rašović, Chief of Office to the Prime Minister**

On behalf of AmCham: **Marko Miročević, PhD, Executive Director**

Each of the Parties shall inform the other Party about potential replacements of the contact persons, i.e., the persons authorized for cooperation in the implementation of activities.

Results appraisal
Article 6

The Parties shall, as appropriate, consult to appraise the implementation of the Memorandum or to consider improvements in its effectiveness.

Dispute resolution
Article 7

The Parties shall make every effort to resolve all disputes arising from or in connection with the Memorandum amicably.

All potential disputes regarding the interpretation and / or implementation of the Memorandum shall be resolved through consultations and negotiations between the Parties.

Final provisions
Article 8

The Memorandum shall enter into force on the day of signing.

The Memorandum may be amended or supplemented only with the mutual written consent of both Parties.

Either Party may rescind the Memorandum by sending a written notice to the other party 30 (thirty) days in advance.

The Memorandum is made in two copies, in the Montenegrin and English languages, both texts being equally authentic.

In case of discrepancies between the Montenegrin and English versions of the Memorandum, the English version shall prevail.

Signed in Podgorica on _____

On behalf of the Government of Montenegro

Prime Minister of Montenegro

On behalf of AmCham

AmCham Board of Governors President